

Tontunhautojen soranottoalue, jälkihoitotyöt / Parman maa-aineslupa

Ympäristölautakunta 02.05.2023 § 39

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Karkkilan ympäristölautakunta on myöntänyt 15.8.2013 § 75 Parma Oy:lle 10 vuoden maa-ainesten ottamisluvan kiinteistölle Järvenpää RN:o 8:91. Lupa-aika päättyy 26.8.2023. Parma Oy tehnyt yksityisoikeudellisen sopimuksen soranottoalueen urakoinnista Peab Industri Oy:n (Swerock) kanssa.

Maa-ainesluvassa on annettu määräyksiä soranottoalueen jälkihoidosta soranoton päättymisen jälkeen. Luvassa on määrätty, että jälkihoito tulee toteuttaa ottamissuunnitelmassa esitetyn Jälkihoito -kartan (31.10.2012, päivitetyn jälkihoitoosuunnitelman liite 1.) mukaisesti. Lisäksi jälkihoitoa koskevia määräyksiä on annettu määräysten kohdassa 5. Pintamaat ottotoiminnan päätyttyä sekä kohdassa 10. Jälkihoito (mm. alueen siistiminen ja muotoilu, kasvillisuuden palauttaminen, jälkihoitosuunnitelman muuttaminen).

Peab Industri Oy on toimittanut 13.4.2023 päivätyn jälkihoitosuunnitelman päivityksen, jossa on tarkennettu lupahakemukseen yli 10 vuotta siiten laadittua jälkihoitosuunnitelmaa.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Ympäristölautakunta päättää hyväksyä Peab Industri Oy:n toimittaman päivitetyn jälkihoitosuunnitelman 13.4.2023. Tontunhautojen jälkihoito voidaan toteuttaa tämän suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukainen jälkihoito voidaan toteuttaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Päätös: Keskustelun kuluessa Olli-Pekka Arvila teki Harri Lindforsin kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

Ympäristölautakunta
1) päättää hyväksyä Peab Industri Oy:n toimittaman päivitetyn jälkihoitosuunnitelman 13.4.2023. Tontunhautojen jälkihoito voidaan toteuttaa tämän suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukainen jälkihoito voidaan toteuttaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.
2) valvoo suunnitelman toteutusta ja antaa tarvittaessa ohjeistusta.

Lautakunta hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Täytäntöönpano: Peab Industri Oy
Parma Oy

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Parman Oy:n Tontunhautojen soranottoalueen maa-aineslupa päättyi elokuussa 2023. Alueelle laaditun 13.4.2023 päivitetyn jälkihoitosuunnitelman ympäristölautakunta hyväksyi 2.5.2023 § § 39. Tästä hyväksymispäätöksestä tehtiin valitus, johon Helsingin hallinto-oikeus on antanut päätöksensä 26.1.2024. Hallinto-oikeus toteaa päätöksessään, ettei se tutki valitusta. Päätöksen perusteluissa todetaan mm., että jälkihoitosuunnitelmaa koskevalla päätöksellä ei ole muutettu luvan jälkihoitoa koskevia määräyksiä muilta osin kuin toimenpiteiden määrääjän osalta. Kunnan jäsenellä ei ole oikeutta valittaa maa-aineslain 16 §:n 2 momentin nojalla annetusta jälkihoitotoimenpiteiden määräaikaa koskevasta suostumuksesta. Päätöksen ei katsottu kohdistuneen valittajaan eikä muutoinkaan välittömästi vaikuttavan hänen oikeuteensa, velvollisuuteensa tai etuunsa, joten valittajalla ei ole valitusoikeutta.

Ympäristölautakunta teki tarkastuksen Tontunhautojen alueelle 5.10.2023. Tällöin lautakunta katsoi, että pintamaita ei saa levittää alueelle ennen lautakunnan suostumusta. Lupa-alueen raja-alue lounaisreunassa tarkistetaan ja lautakunta päättää myöhemmin soranottoalueen ja tien välisen puuston raivaamisesta sekä tällä alueella sijaitsevien vanhojen, ennen maa-ainesluvan mukaisen toiminnan aloittamista kuorittujen pintamaiden levittämisestä. Kyse on ennen maa-aineslakia 60-luvulla tapahtuneen soranoton aikana siirretyistä pintamaista. Kaupungin mittaustoimi on joulukuussa 2023 käynyt merkitsemässä ottoalueen rajan maastoon.

Varhain syksyllä sataneen lumen takia jälkihoitotöiden aloitus siirtyi kevääseen. Työt aloitettiin huhti-toukokuun vaihteessa ja ympäristölautakunta tutustui jälkihoidon tilanteeseen 14.5.2024 edellisessä kokouksessa sovitun mukaisesti. Paikalla olivat puheenjohtaja Pertti Lehtonen, jäsenet Marianne Bostrom ja Duncan Heathfield sekä varajäsen Jukka Lehtoranta. Varapuheenjohtaja Elina Toikka oli käynyt tutustumassa alueeseen muutama tunti aiemmin ja hänen näkemyksensä lähetettiin lautakunnan jäsenille tiedoksi sähköpostitse ennen lautakunnan maastokäyntiä.

Maastokäynnin perusteella todettiin, että soranottoalueen itä-pohjoisreunan muotoilu on valmis ja pintamaat voidaan levittää. Myös länsireunan keskiosassa (ylemmän liittymän eteläpuoli) välittömästi luiskan yläpuolelle varastoidut pintamaat voidaan levittää. Länsireunan luiskan ja tien välisellä alueella kaikki luiskan yläpuolella olevat pintamaat on levitettävä ja puuta reunalta poistettava sen verran kuin se pintamaiden siirtämiseksi on tarpeen, mutta tien reunassa olevia pintamaakasoja ei tarvitse siirtää. Länsireunan eteläpäässä, alemman liittymän pohjoispuolella, ja ottoalueen eteläosassa jälkihoitotyöt olivat kesken.

Lautakunnan jäsenet antoivat Peab Industri Oy:n Juha Hokkaselle seuraavia ohjeita jälkihoitotöiden jatkamiseksi. Kaikki luiskien yläpuolelle varastoidut pintamaat sekä eteläreunan pintamaista tehdyn vallin maa-aines on hyödynnettävä jälkihoidossa ja levitettävä muotoillun ottoalueen

pintaan. Tien ja kuopan reunan välisellä alueella, alueen eteläpäässä metsässä sijaitsevan vanhan pintamaakasan levittämisestä päätetään seuraavassa kokouksessa. Ohjeita annettiin myös alueen länsireunan eteläpään muotoilusta. Ympäristölautakunnan maastokäynnin jälkeen on myös tullut esille, että jälkihoitotöiden viivästyminen takia taimien istuttaminen siirtyy toukokuun loppuun-kesäkuulle, ja on ehdotettu, että taimien istutus voitaisiin siirtää keväälle 2025 istutusten onnistumisen varmistamiseksi.

Ehdotus:

Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja
Ympäristölautakunta päättää,

1) että tien ja kuopan reunan välisen alueen eteläpäässä sijaitsevaa vanhaa 60-luvulla, ennen alueelle myönnettyä maa-aineslupaa, muodostettua ja kookasta puustoa kasvavaa pintamaakasaa ei tarvitse purkaa eikä kasan pintamaata levittää ottoalueelle. Metsää ei tarvitse kaataa, ja puustoa poistetaan kuopan reunalta vain sen verran kuin se alueen muotoilemiseksi ja luiskan yläpuolella sijaitsevan pintamaan levittämiseksi on tarpeen.

2) että puuntaimien istutus siirretään keväälle 2025.

3) pitää tarkastuksen Tontunhautojen soranottoalueella sen jälkeen, kun kaikki alueen maa-ainesvarastokasat on poistettu ja pintamaat levitetty.

Päätös:

Esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Koska asiaan liittyvä valitus on edelleen vireillä Korkeimmassa Hallinto-oikeudessa, palautetaan asia uudelleen valmisteluun.

Päätöksen valmistelua jatketaan, kun päätökseen liittyvä valitus on lopullisesti ratkaistu.

Harri Lindfors ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteluun.
Muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että valmistelija Pirjo Siik poistui tämän pykälän käsittelyn jälkeen kokouksesta klo 18.33.

Täytäntöönpano:

Ympäristölautakunta 07.11.2024 § 71

Esittelijä:
Valmistelija:

Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja
Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Parma Oy:lle myönnetyn Tontunhautojen soranottoalueen maa-aineslupan voimassa olo on päättynyt ja toiminnantarjoittajan tulee huolehtia alueen jälkihoidosta lupamääräysten mukaisesti. Ympäristölautakunta hyväksyi päivitetyn jälkihoitosuunnitelman 2.5.2023 § 39. Päätöksestä valitettiin, ja Helsingin hallinto-oikeus antoi valitusta koskevan päätöksensä 26.1.2024 sekä korkein hallinto-oikeus samaa asiaa koskevan ratkaisun 8.7.2024.

Ptk tark.

Päätöksessään Helsingin hallinto-oikeus totesi, ettei se tutki valitusta, ja korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen.

Maa-ainesluvan määräyksessä 5 todetaan mm. seuraavat asiat:

- Kaikki ottoalueelta kuoritut ja varastoidut pintamaat tulee levittää takaisin ottamisalueelle mikäli mahdollista alkuperäisessä järjestyksessä.
- Pintamaat saa levittää alueelle vasta sen jälkeen, kun valvontaviranomainen on hyväksynyt suoritettujen toimenpiteet.

Jälkihoitotyöt aloitettiin huhti-toukokuun vaihteessa alueen rinteiden muotoilulla. Ympäristölautakunta tutustui jälkihoidon tilanteeseen 14.5.2024 ja toiminnanharjoittaja sai luvan levittää pintamaat. Päätös soranottoalueen ja tien välisessä metsikössä sijaitsevan vanhan pintamaakasan siirtämisestä siirrettiin myöhemmin ratkaistavaksi. Kyseinen kasa on syntynyt 60-luvulla ennen maa-aineslakia tapahtuneen soranoton seurauksena. Kasa sijaitsee maa-aineslupa-alueen reunassa. Koska alueen muotoilun ja muun jälkihoidon työt kestivät kesäkuun puolelle, ei taimien istutus ollut enää mahdollista. Alueen jälkihoidon päätyttyä ylemmälle tasanteelle on jäänyt varastokasa, josta soraa on kuljetettu pois vähitellen.

Taimien istutus alueelle tullaan tekemään huhti-toukokuussa 2025. Taimien istutuksen jälkeen taimikon kehittymistä tulee seurata vähintään 3 vuotta ennen kuin alueen jälkihoito voidaan hyväksyä (lupamääräys 10). Ympäristölautakunta ei ole antanut määräyksiä lopputarkastuksen suorittamistavasta.

Ympäristölautakunta sopi 29.8.2024, että Tontunhautojen jälkihoitoa koskevista vaatimuksista päätetään seuraavassa kokouksessa. Sitä ennen lautakunnan jäsenten tulee käydä alueella joko yhdessä sovittuna tai muuna aikana tai muutoin muodostaa oma mielipiteensä toiminnanharjoittajalle esitettävistä jälkihoitoa koskevista vaatimuksista, jotta vaatimuksista voidaan päättää kokouksessa. Lautakunnan tulee antaa Tontunhautojen jälkihoitoa koskeva ohjeistuksensa siten, että toimenpiteet pystytään toteuttamaan syksyn 2024 aikana ja alue saadaan valmiiksi keväällä tehtäviä taimien istutuksia varten.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja

Ympäristölautakunta keskustelee niistä Tontunhautojen jälkihoitotoimenpiteistä, etenkin vanhan pintamaakasan siirtämisestä, jotka tulee toteuttaa ennen taimien istuttamista. Keskustelun pohjalta lautakunta päättää toiminnanharjoittajalle annettavista jälkihoitoa koskevista ohjeista.

Käsittely: Lautakunta kävi asiasta keskustelua. Keskusteluna aikana Harri Lindfors teki Elina Toikan kannattaman seuraavan ehdotuksen:
Pohjaveden tarkastusputki asennetaan kohtaan missä epäitiin olevan pohjavettä sekä pintamaat tulee levittää koko soranotto alueelle.

Koska oli tehty kannatettu ehdotus puheenjohtaja totesi, että oli suoritettava äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat keskustelun jatkamista, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Lindforsin ehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin kuusi (7) JAA-ääntä (Lehtonen, Boström, Heathfield, Hentunen-Vanninen Liesmala, Arvila, Sinervä) ja kaksi (2) EI-ääntä (Toikka, Lindfors).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 7-2 lautakunta jatkaa asiasta keskustelua. Lautakunta jatkoi asiasta keskustelua, jonka aikana Anssi Liesmala teki Kati Sinervän kannattamana seuraavan ehdotuksen: Pohjavesi asialle ei tehdä enää alueella mitään.
Liesmala, veti kuitenkin ehdotuksen pois keskustelun jatkuttua.

Keskustelun kuluessa kaupunkikehitysjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen, jonka mukaan

- 1) Pohjaveden pinnakorkeutta ei ole enää tarve selvittää, koska mitattu pohjaveden pinnankorkeus on ympäristöpäällikön mukaan 10 vuoden aikana kuopan alhaisemmalla kohdalla ollut vain 2 kertaa alle 4 metriä.
- 2) Pintamaiden osalta ympäristöpäällikön tulee selvittää toiminnanharjoittajalta, voidaanko kaikki lupa alueella olevat uudet ja vanhat pintamaat levittää kuopan alueelle niin, että se muodostaa luontaisen metsä alueen.
- 3) Tarvittaessa metsää kaadetaan ja puustoa poistetaan kuopan reunalta sen verran kuin se alueen muotoilemiseksi ja luiskan yläpuolella sijaitsevan pintamaan levittämiseksi on tarpeen.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko muutettu päätösehdotus hyväksyä. Lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin, että tämän pykälän aikana pidettiin tauko klo 19.10-19.18.

Päätös:

Ympäristölautakunta päätti, että

- 1) Pohjaveden pinnakorkeutta ei ole enää tarve selvittää, koska mitattu pohjaveden pinnakorkeus on ympäristöpäällikön mukaan 10 vuoden aikana kuopan alhaisemmalla kohdalla ollut vain 2 kertaa alle 4 metriä.
- 2) Pintamaiden osalta ympäristöpäällikön tulee selvittää toiminnanharjoittajalta, voidaanko kaikki lupa alueella olevat uudet ja vanhat pintamaat levittää kuopan alueelle niin, että se muodostaa luontaisen metsä alueen.
- 3) Tarvittaessa metsää kaadetaan ja puustoa poistetaan kuopan reunalta sen verran kuin se alueen muotoilemiseksi ja luiskan yläpuolella sijaitsevan pintamaan levittämiseksi on tarpeen.

Täytäntöönpano:

Parma Oy
Peab Industri Oy

Ympäristölautakunta 13.03.2025 § 17
389/11.03.03/2022

Esittelijä:
Valmistelija:

Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja
Ympäristöpäällikkö Siik Pirjo

Ympäristölautakunta käsittelee syksyn kokouksessaan Parma Oy:n Tontunhautojen soranottoalueen jälkihoidon tilannetta. Lautakunta päätti, että ympäristöpäällikön tulee selvittää toiminnanharjoittajalta, voidaanko kaikki lupa alueella olevat uudet ja vanhat pintamaat levittää kuopan alueelle niin, että se muodostaa luontaisen metsä alueen.

Parma Oy:n on toimittanut jälkihoitotoimenpiteitä koskevan selvityksen 11.12.2024 sekä selvitystä koskevan tiivistelmän 5.3.2025. Selvityksien mukaan lopputilannesuunnitelman mukaiset korkeustasot ja kaltevuudet on saavutettu alueella. Työn aikana maa-aineksia on siirretty arviolta 80 000 m³. Alueen reunoilla on paikallisia poikkeamia korkotasosta. Näissä kohdissa on katsottu olevan jälkihoitoon kelpaamatonta maa-ainesta, kuten runsaasti kiviä ja lohkareita. Nämä kohdat on peitetty kasvualustaksi soveltuvalla aineksella taimien istuttamista ja metsittymistä varten. 60-luvulla syntynyt maa-aineskasa on luontaisesti metsittynyt ja maisemoitunut, eikä sen tuhoamisella edistetä luontaisen metsäalueen muodostumista alueelle.

Vastauksena lautakunnan kysymykseen Parma Oy toteaa, että jo tehdyt maisemointityöt mahdollistavat taimien istuttamisen. Taimien kasvun myötä alueelle muodostuu luontainen metsäalue yksittäisten kohtien korkotasosta riippumatta. Tähän mennessä toteutetun pintamaiden levittämisen jälkeen ei pintamaita voida levittää merkittävästi enempää, eikä alueen lisämuotoilulle ole tarvetta luontaisen metsäalueen muodostamiseksi.

Lupamääräysten mukaan puusto tulee palauttaa istuttamalla. Mikäli alueen aluekasvillisuus ei palaudu luontaisesti, tulee se uudistaa kylvämällä. Jälkihoidon onnistumisen seurannan tulee kestää vähintään 3 vuotta taimikon istuttamisesta. Tarvittaessa tulee alueella tehdä täydennysistutuksia tai -kylvöjä. Liitteenä Parma Oy:n selvitys ja sen tiivistelmä sekä mittaustoimen koron mittaukset syksyllä 2024.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Rantanen Marja

Ympäristölautakunta päättää, että

1. Parma Oy:n jälkihoitoa koskeva selvitys merkitään saapuneeksi.
2. Päättää soranottoalueen jälkihoitoa koskevista toimenpiteistä kokouksessa tehtävän päätösehdotuksen mukaisesti.

Käsittely: Lautakunta kävi asiasta keskustelua ja keskustelun kuluessa kaupunkikehitysjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen seuraavasti: Ympäristölautakunta päättää

1. Merkitä Parma Oy:n jälkihoitoa koskevan selvityksen saapuneeksi
2. Hyväksyä annetun selvityksen vanhaa 1960-luvulla muodostunutta pintamaakasa-alueita lukuun ottamatta
3. Esittää toiminnan harjoittajalle, että se varmistaa jälkihoitotöiden yhteydessä, että vanhan 1960-luvulla alueelle jätetyn metsittyneen pintamaakasan alueelle ei jää puuston runkoja peittävää, sinne myöhemmin kasattua pintamaata ja että tämä pintamaa levitetään mahdollisuuksin mukaisesti alueelle.
4. Varmistaa, että alueelle otolluvan mukaisesti asennetut pohjavesiputket ovat luvan mukaisissa paikoissa ehjinä ja käyttökelpoisina.

Keskustelu jatkui ja Harri Lindfors teki Marianne Boströmin kannattamana muutetun päätösehdotuksen seuraavasti:

Ympäristölautakunta päättää

1. Merkitä Parma Oy:n jälkihoitoa koskevan selvityksen saapuneeksi
2. Hyväksyä annetun selvityksen vanhaa 1960-luvulla muodostunutta pintamaakasa-alueita lukuun ottamatta
3. Esittää toiminnan harjoittajalle, että se varmistaa jälkihoitotöiden yhteydessä, että vanhan 1960-luvulla alueelle jätetyn metsittyneen

pintamaakasan alueelle ei jää puuston runkoja peittävää, sinne myöhemmin kasattua pintamaata ja että tämä pintamaa levitetään mahdollisuuksin mukaisesti alueelle.

4. Varmistaa, että alueelle ottoluvan mukaisesti asennetut pohjavesiputket ovat luvan mukaisissa paikoissa ehjinä ja käyttökelpoisina.
5. Kaikki pintamaat tulee levittää.

Lautakunta jatkoi vielä asiasta keskustelua, jonka aikana Harri Lindfors veti muutosesityksensä pois.

Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnalta voidaanko kaupunkikehitysjohtajan muutettu päätösehdotus hyväksyä. Lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Päätös:

Ympäristölautakunta päättää

1. Merkitä Parma Oy:n jälkihoitoa koskevan selvityksen saapuneeksi
2. Hyväksyä annetun selvityksen vanhaa 1960-luvulla muodostunutta pintamaakasa-alueetta lukuun ottamatta
3. Esittää toiminnan harjoittajalle, että se varmistaa jälkihoitotöiden yhteydessä, että vanhan 1960-luvulla alueelle jätetyn metsittyneen pintamaakasan alueelle ei jää puuston runkoja peittävää, sinne myöhemmin kasattua pintamaata ja että tämä pintamaa levitetään mahdollisuuksin mukaisesti alueelle.
4. Varmistaa, että alueelle ottoluvan mukaisesti asennetut pohjavesiputket ovat luvan mukaisissa paikoissa ehjinä ja käyttökelpoisina.

Täytäntöönpano:

Parma Oy